

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 450/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného ŠÁŠIK & Partners s. r. o., Sokolská 18, Bratislava proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 2T/1/2022-860 z 2. mája 2023 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23Tos/62/2023-971 z 1. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami súdov v trestnom konaní o jeho námietke zaujatosti voči sudcovi okresného súdu. Rozhodnutie krajského súdu žiada zrušiť a vec vrátiť mu na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľ je obžalovaný na okresnom súde za zločin pokusu ublíženia na zdraví a prečin nebezpečného vyhrážania. Sťažovateľ proti sudcovi okresného súdu vzniesol štyrikrát námietku zaujatosti. Naposledy podaním z 25. apríla 2023. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 2. mája 2023 okresný súd podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že samosudca nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania proti sťažovateľovi.

3. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením. Krajský súd dospel k záveru, že podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku dôvodom vylúčenia sudcu nemôže byť len jeho procesný postup vrátane jeho možných procesných chýb. Sťažovateľ však namietal, že sudca mal bez splnenia predpokladov vykonávať hlavné pojednávanie, nezákonne vykonávať dôkazy a došlo ku konfliktu medzi sudcom a obhajcom, ktorého sudca upozornil na možnosť uloženia poriadkovej pokuty.

Ide však o námietky, ktoré sa týkajú procesného postupu, o ktorých sa podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná. Podľa krajského súdu dôvodom vylúčenia sudcu nie je ani sťažovateľom podané trestné oznámenie na sudcu a podnet ministrovi spravodlivosti. Rovnako takouto skutočnosťou nie je to, že sudca podal na obhajcu sťažovateľa podnet na Slovenskú advokátsku komoru pre jeho správanie na hlavnom pojednávaní. Krajský súd uzavrel, že nebol dôvod, aby sa o námietke sťažovateľa konalo, a preto uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušil.

III.

4. Sťažovateľ opisuje priebeh trestného konania a svoje opakované námietky proti sudcovi okresného súdu. Z konania sudcu dospieva k záveru, že sú dané pochybnosti o jeho nezaujatosti. Rozhodnutie krajského súdu považuje za rozporné s jeho ústavnými právami a formuluje záver, že konanie sudcu okresného súdu „v škandalózne vedenom procese“ je neakceptovateľné a zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

IV.

5. Proti namietanému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd, ktorého právomoc vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o porušení uvedených ústavných práv sťažovateľa uznesením okresného súdu. Preto bola ústavná sťažnosť pre nedostatok právomoci ústavného súdu v rozsahu proti uzneseniu okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

6. Sťažovateľ namieta procesné rozhodnutie krajského súdu v trestnom konaní a jeho záver, že nie je dôvod konať o jeho námietke zaujatosti. K tomu treba uviesť, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o porušení ústavou alebo medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy, resp. iné na to príslušné orgány verejnej moci (IV. ÚS 574/2018).

7. Trestné konanie je vo vzťahu k obžalovanému od podania žaloby proces, v ktorom sa v rámci jednotlivých jeho štádií môžu naprávať jednotlivé pochybenia súdov. Preto spravidla až po skončení trestného konania vo vzťahu k odsúdenému možno ústavnou sťažnosťou namietat pochybenia, ktoré viedli k porušeniu jeho základných práv. Hustota kontrolného systému trestného procesu je preto určujúcim prvkom prístupu ústavného súdu k druhovo rôznym procesným rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní a súdov v trestnom konaní tak, aby sa nepoprela podstata a účel samotného súdneho konania v rámci systému jeho opravných prostriedkov.

8. Podstatou tvrdení sťažovateľa je to, že v dôsledku v rovine podústavného práva nesprávnej predstavy okresného a krajského súdu nedošlo k vylúčeniu sudcu okresného súdu, ktorý rozhoduje o obžalobe podanej proti sťažovateľovi. Trestný poriadok v § 371 ods. 1 písm. e) ustanovuje, že dovolacím dôvodom je i to, že vo veci konal alebo rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z úkonov trestného konania. Konštrukcia tohto dovolacieho dôvodu sa preto nevyhnutne prejavuje i v tom, že s námietkami sťažovateľa, ktoré uvádza v ústavnej sťažnosti, sa v prípade pokračovania

trestného konania odsudzujúcim rozsudkom bude musieť zaoberať a vyvodit' z nich následky nielen súd, ktorý bude rozhodovať ako súd dovolací, ale aj súd, ktorý bude rozhodovať o odvolaní sťažovateľa. Za daných okolností nie je prípustné, aby bolo ústavnou sťažnosťou vstupované do právomoci všeobecných súdov pri výklade procesných noriem podústavného práva. V tomto štádiu konania nie sú vyčerpané právne prostriedky, ktoré sťažovateľovi priznáva Trestný poriadok na ochranu jeho ústavných práv. Preto je ústavná sťažnosť neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu